

Sønderborg Kommune
Rådhusvej 10
6400 Sønderborg
Att. Rudi Hønborg Benkjer

Kystdirektoratet
J.nr. 21/09549-12
Ref. Lea Bank Stigsen
14-02-2022

Afslag på ansøgning om ophævelse af strandbeskyttelseslinjen ved Teglværksbyen i Egersund

Ansøgning

Sønderborg Kommune har den 24. marts 2021 ansøgt om ophævelse af strandbeskyttelseslinjen ved Teglværksbyen i Egersund på ejendommene matr. nre. 57a, 57b, 629a og 926 Egersund Ejerlav, Egersund, 6320 Egersund, i Sønderborg Kommune.

Ansøgningen er indsendt i forbindelse med udarbejdelse af en ny lokalplan for området kaldet Teglværksbyen i Egersund. Matriklerne 57a og 629a er en del af lokalplanområdet, mens matriklerne 57b og 926 ikke er en del af lokalplanområdet.

Afgørelse

Kystdirektoratet meddeler hermed afslag på ansøgningen om ophævelse af strandbeskyttelseslinjen (naturbeskyttelseslovens¹ § 15) på matr. nre. 57a, 57b, 629a og 926 Egersund Ejerlav, Egersund. Afgørelsen er truffet i henhold til naturbeskyttelseslovens § 69, stk. 1 og stk. 4.

Du kan læse mere om lovgrundlaget for afgørelsen i bilag 1.

Klage og søgsmål

Afgørelsen kan ikke påklages, jf. § 78, stk. 4, i naturbeskyttelsesloven.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1986 af 27. oktober 2021 af lov om naturbeskyttelse.

Redegørelse for sagen

Arealet, hvor der er ansøgt om ophævelse af strandbeskyttelseslinjen, er beliggende ud til Nybøl Nor og kaldes Teglværksbyen i Egernsund. Der har tidligere været et teglværk på arealet. Det ses af luftfotos, at bygningerne blev nedrevet mellem 2006-2008 (se figur 1).

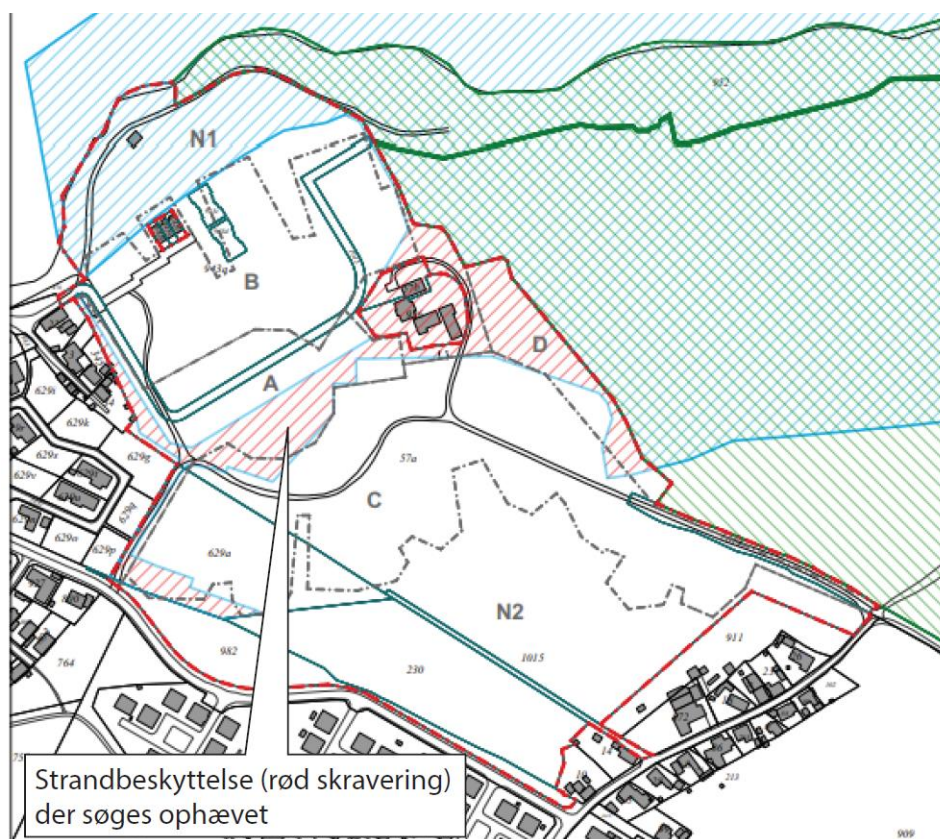
Figur 1. Ortofotos fra 2006 (tv) og 2008 (th) med de daværende matrikelgrænser.

Området blev omfattet af strandbeskyttelseslinjen i 2003 på baggrund af Strandbeskyttelseskommissionens revision af strandbeskyttelseslinjen. I det daværende Sønderjyllands Amt trådte den udvidede/reviderede strandbeskyttelseslinje i kraft den 28. juli 2003.

Ansøgningen om ophævelse af strandbeskyttelseslinjen er indsendt i forbindelse med udarbejdelse af en ny lokalplan for området, der skal muliggøre et større byudviklingsområde. Den gældende strandbeskyttelseslinje og den tidligere 100 meter strandbeskyttelseslinje kan ses på figur 2, mens figur 3 viser arealerne, hvor strandbeskyttelseslinjen ønskes ophævet.

Figur 2. Ortofoto 2020. Den gule linje viser den gældende strandbeskyttelseslinjes forløb. Den turkise linje viser den tidligere 100 m strandbeskyttelseslinje. De sorte streger viser de vejledende matrikelstel.

Figur 3. Kortbilag fra ansøgningen, der viser hvor strandbeskyttelseslinjen ønskes ophævet (rød skravering). Den røde stiplede linje viser lokalplans afgrænsning.

Strandbeskyttelseskommisionens fastlæggelse af strandbeskyttelseslinjen

Ved en ændring af naturbeskyttelsesloven i 1994 blev det besluttet, at strandbeskyttelses- og klitfredningszonerne skulle udvides i hele landet. Til at vurdere det præcise forløb af de nye strandbeskyttelses- og klitfredningslinjer blev der i 1995 nedsat en midlertidig kommission – Strandbeskyttelseskommissionen.

Et af formålene med kommissionens arbejde var at udvide strandbeskyttelses- og klitfredningslinjen fra 100 m til 300 m, men samtidig var det også formålet at indskrænke beskyttelsen inden for bestemte typer af områder. Grundlaget for Strandbeskyttelseskommisionens arbejde fremgår af en række retningslinjer, jf. Bekendtgørelse nr. 569 af 25. juni 1999 om retningslinjer for fastlæggelsen af klitfrednings- og strandbeskyttelseslinjers forløb. Retningslinjerne er desuden beskrevet nærmere i *Strandbeskyttelseskommisionens Beretning 2001*².

Strandbeskyttelseskommissionens revision af strandbeskyttelseslinjens forløb medførte, at størstedelen af området kaldet Teglværksbyen blev omfattet af strandbeskyttelseslinjen. På figur 4 ses Strandbeskyttelseskommissionens indstilling af linjens forløb til miljø- og energiministeren om udvidelse af

² <https://www2.skovognatur.dk/udgivelser/2002/strand/strand.pdf>

strandbeskyttelseslinjen. Den udvidede linje for Sønderjyllands Amt trådte i kraft den 28. juli 2003.

Figur 4. Udsnit af kortbilag fra Strandbeskyttelseskommisionens indstilling til miljø- og energiministeren om den udvidede strandbeskyttelseslinje i Sønderjyllands Amt af den 10. december 2001. Den gule cirkel markerer området Teglværksbyen i Egernsund (indsat af Kystdirektoratet).

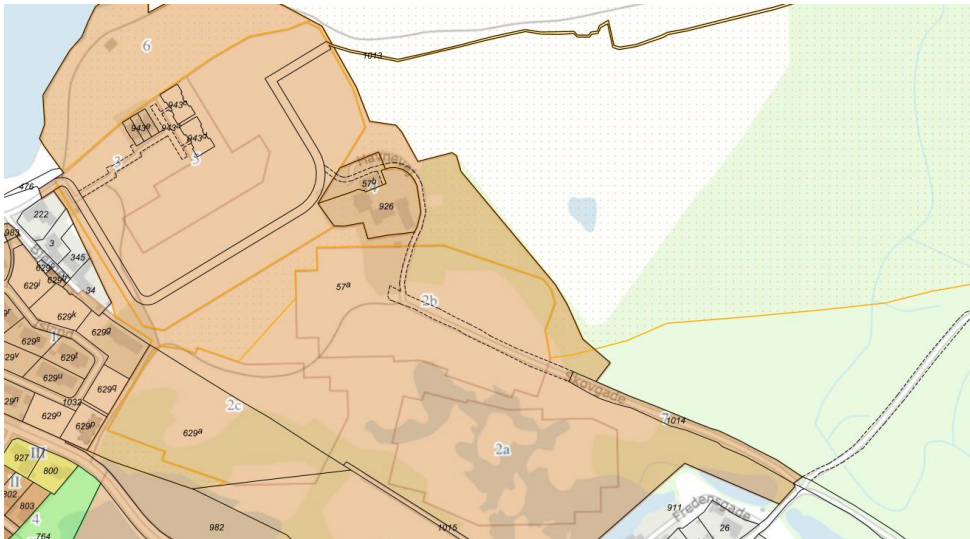
Reducering af strandbeskyttelseslinje ifm. den gældende lokalplan

I 2006 blev området omfattet af den gældende lokalplan – Lokalplan 68 for Teglværksbyen i Egernsund. I forbindelse med vedtagelse af lokalplanen blev størstedelen af lokalplansområdet overført fra landzone til byzone.

Det fremgår af lokalplanen, at Broager Kommune i forbindelse med lokalplanen ansøgte Skov- og Naturstyrelsen (den daværende myndighed for strandbeskyttelseslinjen) om ophævelse af strandbeskyttelseslinjen.

Det fremgår af Skov- og Naturstyrelsens afgørelse af den 3. oktober 2006, at styrelsen valgte at imødekomme ansøgningen og dermed ophævede strandbeskyttelseslinjen inden for lokalplanens delområder 1, 2b, 2c, 3 og 5. Skov- og Naturstyrelsens afgørelse kan ses i bilag 2, mens lokalplanens delområder kan ses i bilag 3.

Figur 5 viser den gældende lokalplans delområder samt forløbet af strandbeskyttelseslinjen efter Skov- og Naturstyrelsens ophævelse af strandbeskyttelseslinjen i 2006 – altså den gældende strandbeskyttelseslinjen.

Figur 5. Kort med markering af lokalplanens delområder samt forløbet af den ophævede strandbeskyttelseslinjen. Den brune markeringer viser lokalplanområdet. Tallene 2c, 2a mv. markerer de enkelte delområder. Det orange prikkede område markerer det strandbeskyttede areal. De sorte streger markerer vejledende matrikelskel.

Sønderborg Kommunes ansøgning om ophævelse af strandbeskyttelseslinjen

I den nye ansøgning om ophævelse af strandbeskyttelseslinjen fra Sønderborg Kommune fremgår det, at det tidligere projekt beskrevet i lokalplan 68 er opgivet, og at Teknik- og Miljøudvalget i Sønderborg Kommune har godkendt, at der igangsættes udarbejdelse af en ny lokalplan for Teglværksbyen.

Det fremgår endvidere, at in-havnen i det tidligere projekt er droppet, samt at det nye projekt respekterer strandbeskyttelseslinjen ud mod Nybøl Nor. De små 'lommer' af strandbeskyttelseslinjen ønskes dog ophævet (se figur 3), da disse ifølge Sønderborg Kommune ikke længere har relevans i forhold til strandbeskyttelsen. Dertil påpeges det, at når det nye projekt ved Teglværksbyen er udbygget, vil 'lommerne' af strandbeskyttelse helt have mistet den umiddelbare tilknytning til stranden.

I ansøgningen fremhæves det, at ophævelsen af strandbeskyttelseslinjen på de ansøgte arealer vil muliggøre en realisering af et nyt byudviklingsprojekt, der respekterer og inddrager den stedlige natur.

Kystdirektoratet har i forbindelse med ansøgningen via ortofoto opmålt størrelsen af de arealer, hvor strandbeskyttelseslinjen ønskes ophævet. Samlet set ønskes strandbeskyttelseslinjen ophævet på et areal på ca. 21.900 m².

Begrundelse for afgørelsen

Den administrative praksis for ophævelse af strandbeskyttelseslinjen er beskrevet i bilag 1. Det fremgår heraf, at strandbeskyttelseslinjen meget sjældent ophæves.

Der er ansøgt om ophævelse af strandbeskyttelseslinjen på ubebyggede arealer mellem den eksisterende bebyggelse i området. Ansøgningen har forbindelse til et lokalplanforslag, hvor området planlægges udbygget med blandt andet boliger og erhvervsbyggeri.

Kystdirektoratet finder ikke, at der er grundlag for at ophæve strandbeskyttelseslinjen af hensyn til det konkrete projekt. Det er Kystdirektoratets vurdering, at der ikke er tale om et ubetydeligt areal (ca. 2,2 ha), hvor strandbeskyttelseslinjen ønskes ophævet, samt at der er væsentlige landskabelige hensyn, der skal varetages, og at disse hensyn bør vurderes nærmere ved behandling af en dispensationsansøgning, der indebærer klagemulighed til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Det er desuden indgået i afgørelsen, at en ophævelse af strandbeskyttelseslinjen i den konkrete sag vil kunne medføre en uønsket præcedensvirkning i andre lignende sager.

I Sønderborg Kommunes begrundelse for ansøgningen fremgår, at de strandbeskyttede 'lommer' ikke længere har relevans for strandbeskyttelse, og at 'lommerne' vil miste tilknytningen til stranden, når det nye projekt er realiseret. Hertil bemærker Kystdirektoratet, at strandbeskyttelseslinjen også tager sigte på at beskytte de bagvedliggende kystlandskaber, og at der er mange eksempler på, at arealer landværts bebyggelse er pålagt strandbeskyttelse. Kystdirektoratet finder derfor ikke, at dette forhold kan begrunde ophævelse af strandbeskyttelseslinjen på arealerne.

Kystdirektoratet finder samlet set ikke, at der er tale om et særligt tilfælde, der kan føre til en fravigelse af den yderst restriktive praksis for ophævelse af strandbeskyttelseslinjen.

Kystdirektoratet finder endvidere ikke anledning til at ændre strandbeskyttelseslinjens forløb med henvisning til naturbeskyttelseslovens § 69a, stk. 2, idet der ikke er sket en væsentlig tilbagerykning eller tilvækst af kysten, eller med henvisning til § 69a, stk. 6, idet der ikke er sket fejl i forbindelse med fastlæggelse af strandbeskyttelseslinjen i 2001.

Idet der meddeles afslag på ansøgningen har Kystdirektoratet ikke foretaget en nærmere vurdering af, om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter vil kunne påvirke et Natura 2000-område væsentligt, eller foretaget en vurdering af, om det ansøgte kan medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Med venlig hilsen

Lea Bank Stigsen
+45 20 86 64 02
lbs@kyst.dk

Bilagsliste

Bilag 1: Lovgrundlag

Bilag 2: Skov- og Naturstyrelsens afgørelse fra 2006

Bilag 3: Kortbilag fra lokalplan 68

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelseslovens bestemmelser om beskyttelseslinjer fremgår af lovens § 8 (klitfredning), § 15 (strandbeskyttelseslinjen), § 16 (sø- og åbeskyttelseslinjen), § 17 (skovbyggelinjen), § 18 (fortidsmindebeskyttelseslinjen) og § 19 (kirkebyggelinjen).

Ophævelse af beskyttelseslinjer, herunder strandbeskyttelseslinjen

Naturbeskyttelseslovens bestemmelser om beskyttelseslinjer indebærer en række forbud mod tilstandsændringer. Fravigelse af de pågældende forbud skal som hovedregel ske ved konkret dispensation efter lovens §§ 65 og 65b.

Miljø- og fødevareministeren kan dog ifølge naturbeskyttelseslovens § 69, stk. 1, 1. pkt. bestemme, at reglerne i §§ 8 og 15-18 ikke skal gælde for nærmere angivne områder. Det kan i den forbindelse bestemmes, at en ophævelse eller ændring af en beskyttelseslinje kun gælder for en nærmere beskrevet lokalplan, jf. § 69, stk. 4.

Ved administrationen af § 69 sker der en "graduering" af ophævelse af de enkelte beskyttelseslinjer, idet strandbeskyttelseslinjen, klitfredningslinjen og fortidsmindebeskyttelseslinjen indebærer væsentlig stærkere forbud end f.eks. skovbyggelinjen.

En beskyttelseslinje vil ikke blive ophævet, hvis det skønnes at være problematisk i forhold til landskabelige og naturbeskyttelsesmæssige interesser. I sådanne tilfælde bør afgørelsen træffes ved konkret dispensation med klagemulighed til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Ophævelse af strandbeskyttelseslinjen efter lovens § 69, stk. 4 kan kun forventes, når der foreligger ganske særlige forhold. Det er yderst sjældent, at strandbeskyttelseslinjen ophæves. Det er sket i forbindelse med kommunalbestyrelsens vedtagelse af en lokalplan og i almindelighed kun for allerede bebyggede områder i beskyttelseszonen, når lokalplanen tilgodeså naturbeskyttelseslovens formål i tilfredsstillende omfang. I det åbne land er strandbeskyttelsen så godt som aldrig blevet ophævet. En lokalplan, der omfatter arealer i beskyttelseszonen, vil kun rent undtagelsesvis kunne medføre en ophævelse af beskyttelsen, også selv om arealerne ifølge lokalplanen skal friholdes for bebyggelse.

Det er efter § 69, stk. 1 muligt at foretage en generel reduktion eller ophævelse af en beskyttelseslinje uden, at det sker i forbindelse med lokalplanlægning. Det kan f.eks. være tilfældet i udbyggede områder, hvor linjerne fastlægges i et nyt reduceret forløb tilpasset eksisterende bebyggelse. Dette er imidlertid ikke gældende for strandbeskyttelseslinjen, da denne beskyttelseslinje efter Strandbeskyttelseskommissionens gennemgang er konkret fastlagt i forhold til eksisterende bebyggelse.

Revision af strandbeskyttelseslinjen

Ministeren har mulighed for at revidere strandbeskyttelseslinjens forløb, hvis der er sket en væsentlig tilbagerykning eller tilvækst af kysten, jf. lovens § 69a, stk. 2,

eller hvis der er sket fejl ved fastlæggelsen af strandbeskyttelseslinjen, jf. § 69a, stk. 6.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen³ skal Kystdirektoratet, før der træffes afgørelse om hel eller delvis ophævelse af strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan ansøgningen ikke imødekommes.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Ansøgninger om hel eller delvis ophævelse af strandbeskyttelseslinjen kan ikke imødekommes, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

³ Bekendtgørelse nr. 1595 af 6. december 2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag 2: Skov- og Naturstyrelsens afgørelse fra 2006

Skov- og Naturstyrelsen afgørelse vedr. ophævelse af strandbeskyttelseslinjen ifm. med den gældende lokalplan nr. 68 for Teglværksbyen i Egersund.

MILJØMINISTERIET
Skov- og Naturstyrelsen

Broager Kommune

Landsplanområdet
J.nr. SNS-141-00566
Ref. AGI/BOW
Den 3. oktober 2006

Sendt pr. mail

Ophævelse af skovbyggelinjen og strandbeskyttelseslinjen – lokalplan nr. 68 for Teglværksbyen i Egersund, Kommunens j.nr. 01.02.05P16

Skov- og Naturstyrelsen ophæver hermed naturbeskyttelseslovens skovbyggelinje inden for delområderne 2a, 2b, 2c og 3 og strandbeskyttelseslinjen for delområderne 1, 2b, 2c, 3 og 5 inden for lokalplanområdet, som beskrevet i ansøgningen.

Ophævelsen sker i medfør af naturbeskyttelseslovens § 69 stk. 1, jfr. Miljøministeriets lovbekendtgørelse nr. 884 af 18. august 2004 samt § 15, nr. 38 i bekendtgørelse nr. 963 af 21. september 2004 om henlæggelse af opgaver og beføjelser til Skov- og Naturstyrelsen.

Broager Kommune offentliggør ovennævnte afgørelse, jfr. § 7 i Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 945 af 16. september 2004 om bygge- og beskyttelseslinjer.

Styrelsens afgørelse kan ikke påklages til ministeren eller anden administrativ myndighed, jf. § 30, stk. 6 i ovennævnte bekendtgørelse nr. 963 af 21. september 2004.

Med venlig hilsen

Anette Ginsbak
Dir.tlf. 39 47 21 59

Kopi sendt til:
Sønderjyllands Amt
Gråsten Statsskovdistrikt

Bilag 3: Kortbilag fra lokalplan 68

Kortbilag fra den gældende lokalplan 68 for Teglværksbyen i Egernsund, der viser lokalplanens delområder

